

FAKTA OM

Sikkerhed ved håndtering af køer

Koen var urolig, da dyrlægen skulle klare en skedeprolaps. Bedøvelsen havde virket, men var ikke stærkere, end at koen stadig kunne stå op

Nu stillede dyrlægen sig helt tæt på den for ikke at blive sparket over knæene – det havde hun prøvet før. Men hun skulle lære en ny sparketeknik at kende: Pludselig fandt hun sig selv 3-4 meter bag koen – så voldsomt var hun blevet løftet op af koens ene bagben. Resultatet var et voldsomt ryk i nakken og blå mærker dér, hvor hun var hamret mod gulv og inventar. I situationer, hvor dyrlæger og mange andre kommer helt tæt på et dyr, der har ondt, føler sig trængt eller skræmt, forekommer der ofte voldsomme eller uheldige spark.

Venlighed styrker sikkerheden

En venlig, konsekvent og forudsigelig kontakt mellem mennesker og køer/kalve skaber en tillid, som gør det langt sikrere at håndtere kreaturerne.

Daglig kontakt gør omgængelig

Få minutters daglig, positiv kontakt med mennesker lægger en god grund til kalvens senere omgængelighed som ko.

Særligt modtagelige situationer

Tillidsskabelse er også mulig i "ekstreme" situationer såsom fra-væning, isolering, flytning og kælvning. Her kan der skabes stabile, følelsesmæssige bånd mellem dyr og mennesker.

Hvornår kommer sparket?

De fleste spark kommer uden varsel. Nogle køer sparker aldrig. Andre sparker, når de kan komme til det. Derfor er total forebyggelse umulig. En række forholdsregler kan mindske risikoen:

Vurder situationen med koens øjne

Er omgivelserne og personerne kendte? Gør noget ondt? Er der ro på? Er der støj? Er koen fikseret?

Vurder arbejdsforholdene

Er koen godt nok fikseret? Er der lys nok? Er underlaget skridsikert? Kan andre køer genere under arbejdet? Er der plads nok?

Informere om opgavens art og detaljer

Har behandleren fortalt medarbejderne om, hvad der skal ske? Om det gør ondt på dyret? Kender han/hun dyrets temperament?

BAU Jord til Bords materialer om håndtering af store dyr [her](#).

Se [Arbejdstilsynets](#) materialer om Landbruget!

BRUG SIKKERHEDSFORKLÆDE

[Et forklæde](#) optager og fordeler kraften i et spark på et større område.

Skader efter spark kan være så voldsomme, at de bliver livstruende.

Mindre voldsomme sparkeskader kan fortage sig efter nogle uger, for så senere i livet – når kroppen er ældet – at melde sig som svagheder i skelettet eller i skeletmuskulaturen.

